

Oulun yliopiston kirjasto TOIMINTAKERTOMUS 2008

OULUN YLIOPISTO
UNIVERSITY of OULU

SISÄLLYS

OULUN YLIOPISTON KIRJASTO	3
PALVELUT	4
KEHITTÄMINEN	7
KOKOELMAT	8
HENKILÖKUNTA	10
JULKAISUTOIMINTA	12
TAPAHTUMAT JA NÄYTTELYT	13
TILAT JA TALOUS	15
ORGANISAATIO JA HALLINTO	16
LIITE: TUNNUSLUKUVERTAILU VUODELTA 2008	18

OULUN YLIOPISTON KIRJASTO

Oulun yliopiston kirjasto on yliopiston erillislaitos, jota johtaa kirjaston johtokunta ja ylikirjastonhoitaja. Kirjasto aloitti toimintansa vuonna 1959. Kirjaston perustehtävä on edistää yliopistossa tapahtuvaa tutkimusta, opetusta ja opiskelua. Kirjaston vastuulla on kirjallisuuden ja muun informaatioaineiston hankinta, tietopalvelu ja tiedonhankinnan koulutus.

TUNNUSLUKUJA 2008

Yliopiston opiskelijoita	15 254
Yliopiston henkilökuntaa	3 000
Aktiivisia lainaajia	18 741
Kirjastokäyntejä	915 659
Kotilainoja	389 656
Tiedonhankinnan opetus (tunteja)	917
Tiedonhankinnan opetukseen osallistuneet	6 707
Avatut elektroniset artikkelit	649 603
Yhteydenotot digitaalisiin kirjoihin	-
WWW-sivulatausten määrä	2 772 306

Menot	1000 euroa	%
Henkilöstö (sis. koulutuskulut)	3 921	45,5
Aineisto (sis. kokoelmien huolto)	1 523,3*	17,7
Tilat	2 695	31,3
Tietotekniikka ja tietoliikenne	202,4	2,3
Muut	276,4	3,2
Yhteensä	8 618,1	100 %

* Lisäksi laitosten aineistorahoitus 583 900 euroa.

PALVELUT

Palvelusopimukset tiedekuntien kanssa

Palveluita ja toimintaansa kehittääkseen päätettiin aloittaa uusi käytäntö tiedekuntien kanssa. Vuonna 2008 käytiin kaikkien tiedekuntien kanssa neuvottelut tarjottujen palveluiden relevanttiudesta, toimivuudesta, käytännöistä ja uusista palvelutarpeista. Käytännöstä tehdään vuosittain toistuva ja sopimusten toteutumista seurataan.

Sopimus OYS:n kanssa

Vuosien neuvottelujen jälkeen solmittiin joulukuussa Oulun yliopistollisen sairaalan kanssa palvelusopimus kirjastopalveluista. Suurin merkitys sairaalalle on yliopiston hankkiman elektronisen aineiston käyttöoikeudella.

Yliopiston e-väitöskirjat ja Oulun yliopisto tutkii –tietokanta

Yliopiston e-julkaisemiseen ja väitöstyön julkaisemiseen liittyvää kirjaston antamaa ohjausta vahvistettiin lisäämällä ryhmään varahenkilö.

Jultika-julkaisujärjestelmän uusiminen

Kirjasto sai rakenteellisen kehittämisen rahasta 50 000 euroa Jultika-julkaisujärjestelmän uudistamista varten. Julkaisutoimikunta valtuutti kirjaston valmistelemaan uudistamisprojektia seuraavalle vuodelle (ks. Kehittäminen: projektit ja hankkeet)

Projekti Oulun yliopisto tutkii –tietokannan nettiversioiden (SoleCris) kehittämiseksi käynnistyi (ks. Kehittäminen: projektit ja hankkeet).

Päätettiin nimetä ja kouluttaa Oulun yliopisto tutkii -tietokannan ylläpitäjälle varahenkilö.

Uusia aineiston käyttösääntöjä

Uudistetun vapaakappalelain seurauksena päätettiin uudistaa kirjaston saaman vapaakappaleaineiston käyttösäännöt. Vapaakappaleina tulleet lehdet ja kirjat koottiin suljettuun vapaakappalearkistoon, josta lainataan aineistoa vain kirjaston tiloihin. Vain Oulun yliopiston opettajat ja tutkijat saavat arkiston materiaalia työhuoneisiinsa lainaksi. Vapaakappalearkistoon liitettiin myös kaikki kotimainen aineisto, joka oli liitetty kirjaston avokokoelmiin ennen vapaakappaleoikeuden saamista (ennen vuotta 1961).

Uusi kaukopalveluohjelmisto ja yhteistyö OAMK:n kanssa

Tehtiin päätös uuden kaukopalveluohjelmiston hankinnasta. Ohjelmisto on Relais TM International Inc ja hankinta on valtakunnallinen yhteishanke.

Oulun seudun ammattikorkeakoulun kirjaston kanssa tehtiin sopimus, jonka mukaan yliopiston kirjaston kaukopalvelu välittää jatkossa OAMK:n kirjastolle ulkomailta tilattavan aineiston.

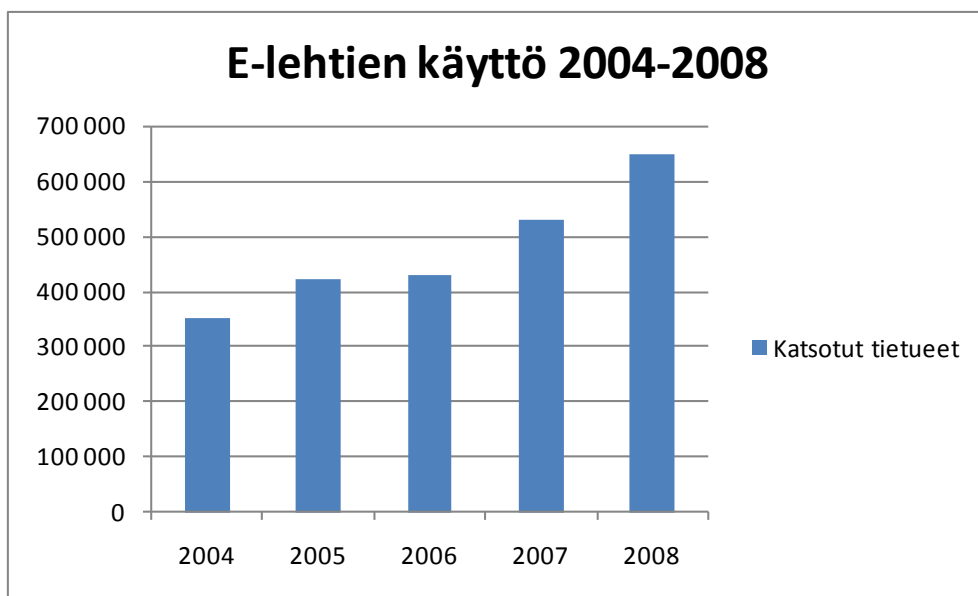
Muilta kirjastoilta pyydettyjen kaukolainojen määrä oli vuonna 2008 suunnilleen sama kuin annettujen lainojen määrä. Muille kirjastoille annettujen kaukolainojen määrä väheni yli 20 %.

Kokoelmien käyttö, yhteiskäyttö ja kirjastoaineiston yhteiskuljetuskokeilu

Suunniteltiin kirjastokokoelmien yhteistä käyttöä Oulun seudun ammattikorkeakoulun kanssa. Päätettiin, että ns. yhteislainaus aloitetaan keväällä 2009. Yhteiskäytöllä kirjastot pyrkivät täydentämään toistensa kokoelmia soveltuvin osin. Yhteiskäyttö on aloitettu jo aikaisemmin Kajaanissa.

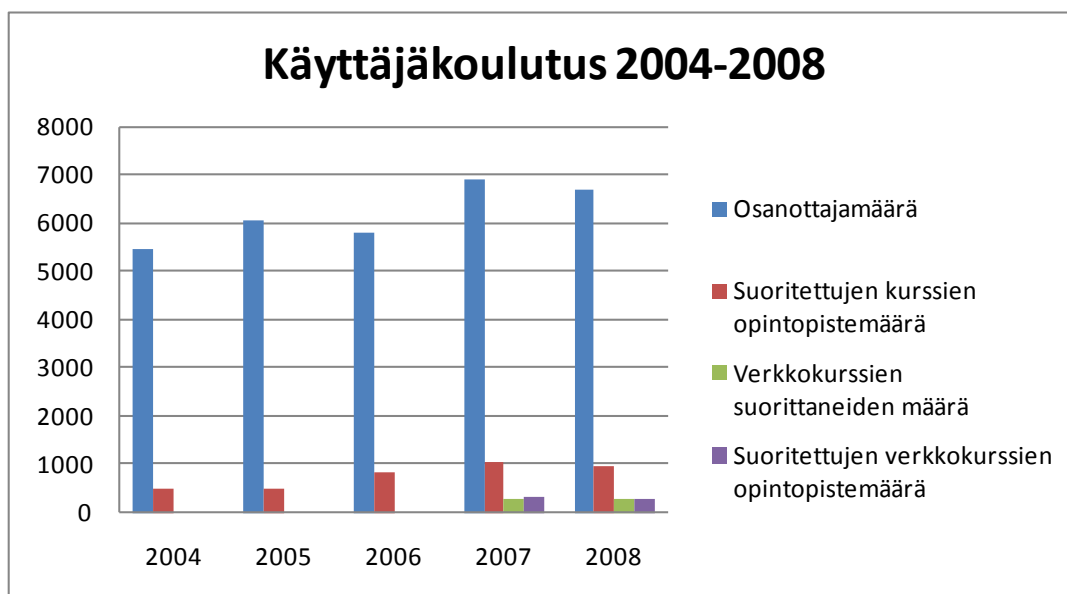
Pohjois-Suomen kirjastojen kesken oli Opetusministeriön rahoittama yhteiskuljetuskokeilu kirjastoaineiston välittämiseksi alueen kirjastoasiakkaiden kesken mahdollisimman nopein ja edullisin keinoin. Kokeilun vakiinnuttamisesta käytännöksi päätetään vuonna 2009.

Kirjastoaineiston kotilainojen määrä väheni ja elektronisen aineiston käyttömäärät ja tarjonta kasvavat edelleen. Paperisen kausijulkaisun tilauksen korvaa yhä useammin elektroninen lehti. Myös kurssikirjojen elektronisia versioita hankitaan entistä useammin.

Tiedonhankinnan opetus

Sekä tiedonhankintaan osallistuneiden että annettujen tuntien määrä väheni jonkin verran edellisestä vuodesta. Vuonna 2007 oli ollut hyvin jyrkkä nousu vuoteen 2006 verrattuna, sillä tutkintorakenteen muutoksen takia tuolloin jouduttiin järjestämään ylimääräistä opetusta eri vaatimusten mukaan eteneville.

Tiedonhankinnan opetukseen liittyi useita kehittämishankkeita (ks. Kehittäminen: Projektit ja hankkeet)

Käyttäjät	2008	2007	Muutos 2007-2008
Yliopiston opiskelijat	15 254	15 739	- 3,1 %
Yliopiston henkilökunta	3 000	3 100	- 3,2 %
Aktiiviset lainaajat	18 741	19 332	- 3,1 %
yliopiston opiskelijat ja henkilökunta	14 196	14 634	- 3,0 %
muut	4 014	4 094	- 2,0 %
kaukopalveluasiakkaat	531	604	- 12,1 %

Kirjastokäynnit ja kokoelmien käyttö	2008	2007	Muutos 2007-2008
Kirjastokäynnit	915 659	918 238	- 0,3 %
Kirjaston www-sivujen sivulatausten määrä	2 772 306	11 168 139	- 75,2 %
Kotilainat	389 656	486 632	- 19,9 %
Kaukolainat	8 460	9 537	- 11,3 %
Saadut kaukolainat	4 535	4 527	0,2 %
Annetut kaukolainat	3 925	5 010	- 21,7 %
Tiedonhakujen määrä OULA-kokoelma- tietokannasta	1 545 718	1 241 031	24,6 %
Avatut elektroniset artikkelit	649 603	531 356	22,3 %
Yhteydenottokerrat digitaalisiin kirjoihin	-	28 640	
Digitaalisista kirjoista katsotut tietueet	-	25 431	
Tiedonhankinnan opetus	2008	2007	Muutos 2007-2008
Annettu opetus (tunteja)	917	1 075	- 14,7 %
Opetukseen osallistuneet	6 707	6 913	- 3,0 %
Tiedonhaut	2008	2007	Muutos 2007-2008
Tiedonhaun toimeksiannot	2 225	3 006	- 26 %

KEHITTÄMINEN

Projektit ja hankkeet

Tiedonhankinnan opetus

Tiedonhankinnan opetukseen liittyi useita kehittämishankkeita :

Jotut: yhteistyöhanke Thule-instituutin, tietojenkäsittelytieteiden laitoksen ja Kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa. Hankkeen tarkoituksena on tukea jatko-opiskelua.

Opettajana yliopistossa –hanke: yhteistyöhanke opetuksen kehittämissyksikön ja tietohallinnon kanssa. Tarkoituksena on tehdä aineistoa opetuksen tueksi.

Internet-tiedonhaun verkkokurssi: yhteistyössä TYT:n kanssa.

Opinnäytetyön tuki –projekti: yhdessä Luonnontieteellisen tiedekunnan, sähkö- ja tietotekniikan osaston ja tietojenkäsittelytieteiden laitoksen kanssa.

KTK:n kandidaattivaiheen tiedonhaun opetusta varten kehitettiin Blended learning – metodia soveltava kurssi. Samalla menetelmällä toteutettiin myöhemmin myös Humanistisen tiedekunnan kandidaattivaiheen ja historian oppiaineen tiedonhaun kurssit.

Jultika-julkaisujärjestelmä ja Oulun yliopisto tutkii –tietokanta

Kirjasto sai rakenteellisen kehittämisen rahasta 50 000 euroa Jultika-julkaisujärjestelmän uudistamista varten.

Valtakunnallisessa Julkaisukanavahankeessa pilotoidaan verkko - oppimateriaalien julkaisemista, löydettävyyttä ja käyttöoikeuksien hallintaa Oulun yliopistossa, hankkeen myötä saatava DSpace-ohjelmiston käyttökoke-
mus hyödyttää jatkossa kirjaston julkaisupalveluiden kehittämistä (Jultica-tietokanta , laitossarjojen e-
julkaiseminen, julkaisuarkisto, julkaisurekisterin ja –arkiston integrointi).

Projekti Oulun yliopisto tutkii –tietokannan nettiversioiden (SoleCris) kehittämiseksi käynnistyi. Uudistuksessa parannetaan erityisesti tietojen syöttökäytäntöjä ja tietokannan tietojen hyödyntämistä raportoinnissa. Projekti valmistuu 2009.

Uudet www-sivut

Kirjasto uusi julkiset www-sivunsa sisäisenä kehittämisprojektina, josta vastasi kirjaston www-ryhmä. Uudistuksen tavoitteena oli tuottaa sivusto, joka palvelee entistä paremmin kirjaston asiakkaita aineistojen ja kirjastopalvelujen käytössä, kirjastohenkilöstöä jokapäiväisenä työkaluna ja tiedonlähteenä sekä toimii näyteikkunana maailmalle. Samalla sivuston ylläpito voitiin hajauttaa uuden julkaisujärjestelmän (Modx) käyttöönoton myötä. Uudet sivut avattiin 17.3.2008.

Kansallinen asiakaskysely

Kansallinen asiakaskysely toteutettiin verkkokyselynä yliopisto-, ammattikorkeakoulu-, erikois- ja yleisissä kirjastoissa maaliskuussa 2008. Kyselyssä selvitettiin kirjastopalvelujen käyttöä, tärkeyttä ja asiakastyytyväisyyttä tarkoituksena tukea kirjastopalvelujen arviointia ja palvelujen kehittämistä. Kyselyn tuloksissa Oulun yliopiston kirjasto asettui valtakunnallisen keskiarvon tasolle, ja positiivisista palautetta tuli mm. kirjaston elektronisista palveluista, asiakaspalvelusta ja tiloista.

Viestintätiimi laati viestintäsuunnitelman kirjastolle.

KOKOELMAT

E-aineistot

E-aineistojen käytön tehostamiseksi järjestettiin elektroniseen aineistoon liittyviä tietoiskuja ja lisättiin opasteita niiden käyttöön kirjaston tiloissa. Kirjaston www-sivujen uudistuksen yhteydessä laadittiin sivusto ”Opastusta e-aineistojen käyttöön”.

FinElib-konsortion kautta Opetusministeriöltä saatu tuki e-aineiston hankinnalle väheni jonkin verran tukijaon perusteiden muutoksen takia. Osallistuttiin kansalliseen FinElib-käyttäjäkyselyyn. Valtakunnallisesti kyselyn vastausprosentti oli alhainen.

Kurssikirjojen saatavuus

Tehtiin selvitys laitosten ilmoituskäytännöistä, joiden mukaan kirjastoon hankitaan kurssikirjat.

Sovitun käytännön mukaan tiedot uusista kurssikirjoista saadaan suoraan ja keskitetysti yliopiston OpasOodin tallentajalta. Jos Oodi ei ole käytössä, vastuu kirjojen ilmoittamisesta on kurssien vastuuhenkilöillä.

OpasOodi-järjestelmään sisältyvät kurssikohtaiset opintojaksokoodit tallennettiin tenttikirjahakujen helpottamiseksi myös kirjaston tietokantaan. Opintojaksokoodien avulla kurssikohtainen kirjallisuus ja sen saatavuustiedot löytyvät nyt Oodin kautta HuTK:n, TaTK:n, LTK:n ja KYK:n tiedekuntien opintovaatimusten osalta.

Kirjaston luettelo

Kirjaston käyttämä luettelointiformaatti muutettiin. Formaattikonversio kansainväliseen MARC21-formaattiin toteutettiin joulukuussa. Samaan aikaan kansallinen yhteistietokanta LINDA siirtyi Aleph-luettelointijärjestelmään.

Kirjasto osallistui Suomen yliopistokirjastojen neuvoston koordinoimaan kokoelmakarttahankkeeseen. Hankkeen puitteissa tallennettiin kuvailu Urho Kekkosen kokoelmasta Doria-tietokantaan.

Lahjoitukset

Kuivaniemen kappeliseurakunta deponoi harvinaiskirjansa kirjastolle. Kokoelmaan kuuluu 217 teosta, joista vanhimmat ovat 1500-luvulta.

Lisäksi useat yksityishenkilöt ja yhteistöt lahjoittivat yhteensä yli 700 julkaisua kirjastolle.

Kokoelmat	2008	2007	Muutos 2007-2008
Painetut kokoelmat yhteensä (monografiat ja kausijulkaisut; säilytysyksikköinä)	1 789 650	1 755 619	1,9 %
Ostetut painetut monografiat	7 000	8 840	- 20,8 %
Ostetut painetut kausijulkaisut	2 505	2 634	- 4,9 %
Käytössä olevat elektroniset kausijulkaisu-nimekkeet	23 113	19 804	16,7 %
Kirjaston toimesta julkaistut Acta-sarjan elektroniset väitöskirjat yhteensä	999	899	

Hankinta	2008 1000 euroa	2007 1000 euroa	Muutos 2007-2008
Hankitut painetut kausijulkaisut	566,3	637,8	- 11,2 %
Hankittu elektroninen aineisto	1 143,1	1 079,2	5,9 %
Hankitut monografiat	383	383,9	- 0,2 %
kirjaston suorarahoitus	265,5	253,4	4,8 %
laitosten rahoitus	117,5	130,5	- 10 %
joista kurssikirjoja	121,7	151	- 19,4 %

HENKILÖKUNTA

Valtion tuottavuusohjelman ja yliopiston sisäisen rakenteellisen kehittämisen puitteissa kirjastolle asetettiin tavoitteeksi vuoteen 2012 mennessä vähentää kirjastoammatillista henkilökuntaa 13 htv:n verran.

Yliopiston asettama tavoite pyritään saavuttamaan eläköitymisten, palveluiden ulkoistamisen, yksiköiden vähentämisen ja tehtävien uudelleenorganisoinnin avulla.

Vuonna 2008 kirjaston tietohallintopalvelut ulkoistettiin yliopiston tietohallintoon ja siten kirjaston henkilötyövuosista saatiin vähennettyä 14 kk.

Snellmanian kirjaston ja Pääkirjaston yhdistäminen aloitettiin joulukuussa 2008. Yhdistäminen vaatii alkuvaiheessa paitsi nopean aikataulun myös työn laajuuden takia lisätyövoimaa. Siten yhdistämisen avulla tehtävät uudelleenjärjestelyt näkyvät henkilötyövuosivähennyksinä vasta vuoden 2009 lopulla.

Työtyytyväisyys

Yliopistossa lokakuussa 2007 toteutetun työtyytyväisyyskyselyn tulokset kirjaston osalta esiteltiin 2.6.2008 henkilökuntakokouksessa. Sitä ennen kyselyn tuloksia oli käsitelty yksiköissä ja johtoryhmässä. Kukin ryhmä valitsi kolme tärkeintä kehittämiskohdetta, joiden eteenpäinviemiseksi sovittiin toimenpiteitä.

Henkilöstön tyytyväisyys oli hieman laskenut Vuoden 2004 tuloksiin verrattaessa. Tiedonkulkuun oltiin kuitenkin aiempaa tyytyväisempiä. Palkkaukseen oltiin kaikkein tyytymättöimpiä.

Kuntoutus

Kirjastosta osallistui kaksi henkilöä TYK-kuntoutukseen.

Koulutus- ja hyvinvointiryhmän toiminta

Vuoden 2008 aikana kirjaston koulutus- ja hyvinvointiryhmä teki kolmen vuoden suunnitelman kirjaston työhyvinvoinnin edistämiseksi. Ryhmä päätti keskittyä niihin työhyvinvoinnin osatekijöihin, joihin kaikki voivat omalla toiminnallaan vaikuttaa. Tulevien vuosien teemoiksi valittiin avoin vuorovaikutus, yhteiset pelisäännöt ja henkilökohtainen vastuu. Marraskuussa esiteltiin tulevan vuoden teema henkilökohtainen vastuu.

Ryhmä järjesti myös kaksi virkistyspäivää: keväällä tehtiin linturetki Hailuotoon ja syksyllä virkistyspäivää vietettiin kirjaston hallinnon uusissa tiloissa seurustelun ja aterioinnin merkeissä.

Vakituiset virat	Viranhoitajia
Ylikirjastonhoitaja	1
Kirjastonhoitaja	20
Informaatikko	12
Kirjastoamanuessi	17
Kirjastosihtööri	32
Osastosihtööri	1
Toimistosihtööri	1
Julkaisutoimittaja	1
Kirjansitoja	2
Virastomestari	1
Käytönsuunnittelija	1
Suunnittelija	1
Tietotekniikka-asiantuntija	1
Verkkopalvelusuunnittelija	1
Yhteensä	92

Vakituisissa viroissa / toimissa työskentelevien virkajakauma (n)

Vakinaista virkaa hoitavien koulutus (%)

Koulutus	Osuus koko henkilökunnasta (%) 2008	Osuus koko henkilökunnasta (%) 2007
Ylempi korkeakoulututkinto tai lisensiaatintutkinto	49,3	47
Alempi korkeakoulututkinto	16,4	15
Keskiasteen tai toisen asteen tutkinto	29,8	32
Ei tutkintoa tai varsinaista ammattiin valmistavaa koulutusta	4,5	6
Yhteensä	100	100

Määräaikaiset työntekijät (n)

	Lukumäärä 2008	Htv:t 2008	Lukumäärä 2007	Htv:t 2007
Työllistetyt	4	1,68	7	2,29
Työkokeilijat, työelämävalmennettavat, työharjoittelijat	6	1,87	9	2,51
Harjoittelijat	4	0,43	6	0,5
Siviilipalvelusmiehet	5	3,07	6	2,55
Projektityöntekijät (hankerahoitus)	-	-	2	0,25
Yhteensä	19	7,05	30	8,1

HENKILÖKUNNAN KOULUTUS JA OSALLISTUMINEN

Kirjaston henkilökuntaa oli mukana sekä yliopiston sisäisissä että kansallisissa ja kansainvälisissä kehittämissankkeissa ja työryhmissä. Kehittämishankkeissa mainittujen lisäksi kirjasto on pysyvänä toimintana mukana valtakunnallisissa kirjastojärjestelmää kehittävässä (mm. Linnea 2) ja elektronista aineistoa hankkivissa (FinElib) työryhmissä.

Kirjaston henkilökunta osallistui yhteensä 357 päivää erilaisiin koulutustapahtumiin.

Koulutuksia ja seminaareja, joihin henkilökunta osallistui, olivat mm.

- USE-2008: From Information Provision to Knowledge Production -konferenssi, Oulu 24.-25.6.
- 11th European Conference of Medical and Health Libraries -konferenssi, Helsinki 25.-28.6.
- Creating Knowledge –konferenssi, Turku 20.-22.8.
- The Quality of Education Conference, Nyíregyháza, Hungary, 18.-19.9.
- Triangeli-päivät, Turku 29.– 31.10.
- Kohti Jupiteria? - IL OPSiin. STKS:n Informaatiolukutaitoryhmän seminaari Helsinki 27.11.

Kirjaston edustaja piti esitelmän The Quality of Education Conference konferenssissa Unkarissa.

JULKAISUTOIMINTA

Kirjasto vastaa Oulun yliopiston väitöskirjasarjan Acta Universitatis Ouluensis kirjojen julkaisemisesta painettuna ja elektronisena sekä siihen liittyvästä jatko-opiskelijoiden neuvonnasta. Lisäksi kirjasto vastaa Oulun yliopiston oppimateriaalia ja Oulun yliopiston kirjaston julkaisuja -sarjojen toimittamisesta. Kirjasto ylläpitää Oulun yliopiston henkilökunnan julkaisurekisteriä.

ACTA-SARJA

Acta Universitatis Ouluensis -julkaisusarjassa ilmestyi 100 väitöskirjaa sekä 1 muu tutkimus. Näiden lisäksi julkaistiin 28 väitöskirjaa muissa sarjoissa tai omakustanteina.

Tutkijoille ja jatko-opiskelijoille annettiin opetusta Acta-sarjassa julkaisemiseen ja mallipohjien käyttöön. Osa opetuksesta liittyi kirjaston laatimaan opiskelijoiden TohDot-tukipakettiin, osa annettiin mm. eri tutkijakoulujen erillisestä pyynnöstä. Opetuksiin osallistui noin 290 henkilöä. Myös Acta-sarjan sarjatoimittajille ja heidän varahenkilöilleen järjestettiin koulutus- ja keskustelutilaisuus, jossa mm. käytiin läpi heitä varten v. 2008 laadittu kirjallinen ohjeistus.

Kaikista vuoden 2008 Acta-sarjan julkaisuista tehtiin elektroninen verkkoversio. Elektronisia julkaisuja käytetään paljon ja käyttö kasvaa edelleen.

Kirjaston henkilökunnalta ilmestyi 8 julkaisua vuonna 2008. Julkaisujen aiheina olivat mm. informaatiolukutaito ja tiedonhaun opetus.

Vuonna 2008 Oulun yliopiston julkaisurekisteriin tallennettiin 5 180 uuden julkaisun viitetiedot. Julkaisurekisterin mukaan vuonna 2008 Oulun yliopiston henkilökunnan julkaisuista n. 39% on tieteellisiä lehtiartikkeleita, n. 25% on tieteellisiä kokoomateos- tai kokousartikkeleita, n. 16% abstrakteja ja n. 20% muita julkaisuja.

Vuonna 2008 uusittiin julkaisutoimikunnan ohjesääntö. Myös Oppimateriaalia -sarjan ohjeet ja lomakkeet uudistettiin. Lisäksi julkaisupalvelut osallistui Oulun kirjamesuille esittelemällä siellä yliopiston julkaisutoimintaa.

Acta Universitatis Ouluensis -julkaisusarjan julkaisut 2008		
	Väitöskirjat	Muu tutkimus
A-sarja (LuTK)	19	1
B-sarja (HuTK)	4	
C-sarja (TTK)	23	
D-sarja (LTK)	44	
E-sarja (KTK)	4	
G-sarja (TaTK)	6	
Yhteensä	100	1

TAPAHTUMAT JA NÄYTTELYT

Vierailuja:

Namibian pääministeri Nahas Angula vieraili Oulun yliopistossa ja Tiedekirjasto Telluksessa 15.6. rehtorin ja OPM:n delegaation kanssa.

Pääkirjastossa vieraili Kemin ja Tornion kaupunginkirjastojen, KTAMK:n sekä Keminmaan, Simon ja Tervolan kunnankirjastojen henkilökuntaa 16.5.

Pääkirjastossa vierailivat harjoittelijat Wilhelm Utoni Namibiasta ja Vaida Braziunaite Liettuasta 3-14.3.

Ruotsin Västeråsista (Länsbiblioteket Västmanland) kävi kaksi kirjastoammattilaista Ulf Hölke ja Tuija Vartiainen tutustumassa Pääkirjastoon ja SmartLibrary-järjestelmään 25.6.

Portugalilainen Ana Lucia Terra kävi tutustumassa EDC-kokoelmaan 25.6.

Kirjastonhoitaja Muhammet Kizil Selcukin yliopiston kirjastosta Turkista vieraili kirjastossa 25.-30.8.

Muut tapahtumat ja näyttelyt:

Kirjaston uudistetut www-sivut avattiin 17.3.

Tutkijoiden Lappi -verkkonäyttely avattiin 17.3.

Kirjasto osallistui Oulun kirjamesuille 16.-17.5.

Pääkirjastossa järjestettiin poistettujen kirjojen myyntipäivä marraskuussa.

Kajaanin yliopistokeskuksen kirjastossa järjestettiin seurakunnan kirjanäyttely teemana uskontokasvatus 14.1.-14.2., maakuntakorkeakoulun kurssitarjonta –näyttely 22.8.-15.9. ja kesäyliopiston kurssitarjonta –näyttely 1.-15.9.

Lisäksi Kajaanin yliopistokeskuksen kirjasto osallistui näytteilleasettajana Kajaanin Kaukametsässä Sähköisten palvelujen messuille 24.9. yhteistyössä Kajaanin AMK:n kirjaston ja Kajaanin kaupunginkirjaston kanssa.

NÄYTTELYT PÄÄKIRJASTOSSA	NÄYTTELYT SNELLMANIAN KIRJASTOSSA
Suomen sota 1808-1809 - kylmää, nälkää, haavoja: Suomen sodan merkkipuoden näyttely 7.4.2008 - 30.11.2008	Uusia saksalaisia kirjoja, Goethe instituutti 10.-31.1.2008
Tieteen valoa pohjoiseen - Sarastuksesta päivänkoittoon: Oulun yliopiston 50-vuotisjuhluvuoden näyttely 12.5.2008 - 31.12.2008	Ancient and medieval board games, presentation 28.2. Lauri Gardner 6.-29.2.2008
50 vuotta yliopiston julkaisutoimintaa - Julkaisut muistina ja tiedon välittäjänä 12.5.2008 - 31.12.2008	Beijing 2008 Kiinan suurlähetystön tuottama kiertonäyttely 8.-30.4.2008
Kansainvälinen polaarivuosi 2007-2008 - International Polar Year 2007-2008 (IPY) 2.9.2008 - 31.12.2008	Latvian historiaa pilapiirroksissa, Historian laitos ja Latvian suurlähetystö. Latvian Suomen suurlähettiläs avasi näyttelyn. 28.8. - 11.9.2008

TIETEEN VALOA POHJOISEEN
Sarastuksesta päivänkoittoon

OULUN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF OULU
1958 - 2008

Juhlavuoden näyttely
Oulun yliopiston Pääkirjastossa 12.5.-31.12.2008

TILAT JA TALOUS

Kirjaston rahoituksesta yliopiston suoran budjettirahoituksen osuus säilyi edellisvuoteen verrattuna samana, maksullisen palvelun tulot ja muu rahoitus hieman kasvoivat. Epäsuora budjettirahoituksen osuus väheni 0,5% . Epäsuora budjettirahoitus on laitosten kirjastoaineiston hankintakuluja.

Pääkirjaston ja Snellmanian kirjaston yhdistäminen ja siihen liittyvät tilamuutostyöt aloitettiin lokakuussa, jolloin Thulen tilat remontoitiin kirjaston hallintoa varten ja Pääkirjaston työtiloja muutettiin tiivishyllyvarastoiksi.

Tulot	2008 1 000 euroa	2008 %	2007 1 000 euroa	2007 %
Oulun yliopistolta suora budjettirahoitus	7 899,1	83	7 637	83
Epäsuora budjettirahoitus	583,9	6,1	609,9	6,6
Muu julkinen rahoitus	41	0,4	68	0,7
Maksullisen palvelun tulot	214	2,2	150	1,6
Muu rahoitus	464	4,9	439	4,8
OPM:n keskitetty rahoitus (FinELib)	318,7	3,3	300,8	3,3
Yhteensä	9 520,7	100,0	9 204,7	100,0
Menot				
Toimintakulut	7 098,6	74,6	6 787,8	73,7
Kirjastoaineistokulut	* 2 422,1	25,4	* 2 416,9	26,3
Pääomakulut	-	-	-	-
Yhteensä	9 520,7	100,0	9 204,7	100,0
Toimintakulujen jakauma				
Henkilöstö	3 921	55,2	3 684	54,3
Aineisto (kok:n huolto)	3,8	0,1	4,8	0,1
Tilat	2 695	38	2 630	38,7
Tietotekniikka ja tietoliikenne	202,4	2,9	183	2,7
Muut	276,4	3,9	286	4,2
Yhteensä	7 098,6	100,0	6 787,8	100,0

* josta kirjaston osuus 1 519,5 * josta kirjaston osuus 1 506,2

ORGANISAATIO JA HALLINTO

Uusi kirjastoyksikkö

Snellmanian kirjastosta ja Pääkirjastosta muodostettavan uuden palveluyksikön suunnittelua jatkettiin niiden tiedekuntien oppiaineiden kanssa, joiden kirjastopalvelut ovat uuden yksikön vastuulla (HuTK, KTK, TaTK). Suunnitelmia esiteltiin tiedekunnissa.

Järjestettiin nimikilpailu, jossa saatiin useita kymmeniä ehdotuksia. Raatiin kuului edustaja jokaisesta tiedekunnasta, joiden palveluista kirjasto vastaa, valitsi uuden kirjaston nimeksi Pegasus. Raadin valintaperustelujen mukaan nimi viittaa sekä antiikin taruston runoratsu Pegasokseen että pohjoisen tähtitaivaan Pegasus-tähdistöön.

Snellmanian kirjaston ja Pääkirjaston yhdistäminen ja siihen liittyvät tilamuutostyöt aloitettiin lokakuussa: Thulen tilat remontoitiin kirjaston hallintoa varten ja Pääkirjaston työtiloja muutettiin tiivishyllyvarastoksi. Snellmanian kirjaston kokoelmien siirto aloitettiin marraskuun puolessa välissä, ja vuodenvaihteessa sekä henkilökunta että kokoelmat olivat siirtyneet uudistettuun yksikköön.

Hankinnan kehittäminen

Koko kirjaston kirja- ja lehtihankinnasta tehtiin prosessikuvaus. Sen yhteydessä päätettiin tehdä erillinen yksikkökohtainen seuranta monografioiden hankintanopeuksista eli siitä, kuinka nopeasti asiakas saa kirjaston kautta tilattavan uuden kirjan käyttöönsä. Tarkoitus oli määritellä tavoiteaika, jolla palvelu toteutetaan asiakkaalle.

Kirjaston mikrotuki ulkoistettiin

Toukokuussa kirjasto ja yliopiston tietohallinto tekivät sopimuksen kirjaston henkilökunta- ja asiakaslaitteiden ylläpidosta ja mikrotukipalveluista. Kirjaston henkilökunnan työasemat siirrettiin tietohallinnon Windows-palvelimelle ja mikrotukipyynnöt ohjattiin tietohallinnon Helpdesk-järjestelmään. Yleisötyöasemien muutos Windows-terminaaleiksi aloitettiin ja tietohallinto otti vastuun myös terminaalipalveluista.

Sopimuksen tekoon johti kirjaston mikrotuen resurssipula, vaatimus vähentää kirjaston henkilökuntaa ja pyrkimys keskittää tietotekniikkatoimintoja tietohallintoon. Kirjastosta siirtyi 2 mikrotukihenkilöä tietohallintoon. Yksi henkilö siirtyi vahvistamaan elektronisten aineistojen ja kausijulkaisuaineistojen asiantuntijaryhmää.

Toiminnan ohjaus

Kirjaston johtoryhmä laati matriisimuotoisen työkalun johtamisen apuvälineeksi. Matriisin avulla vaiheistetaan ja seurataan tavoiteohjelman toteutumista.

KIRJASTON JOHTOKUNTA

Johtokunnan jäsenet:

Varsinaiset jäsenet

Huotari Maija-Leena, prof., puheenjohtaja, HuTK

Kumpulainen Kari, lehtori, KTK

Laasonen Kari, prof., LuTK

Salo Tuula, prof., LTK

Eriksson Seppo, lehtori, TaTK

Leiviskä Kauko, prof. TTK

Impiö Ville, fil.yo, OYY

Honkala Elina, tekn,yo, OYY

Keinänen Kari, tietohallintojohtaja

Kytömäki Päivi, ylikirjastonhoitaja

Kontio Tuula, kirjastonhoitaja

Henkilökohtaiset varajäsenet

Jarva Eero, lehtori, HuTK

Suortti Juhani, prof., KYK

Ridanpää Juha, tutk. tohtori, LuTK

Karttunen Tuomo, ma. prof, LTK

Mainela Tuija, ma. prof., TaTK

Jantunen Heli, prof., TTK

Mikkola Riikka, fil. yo, OYY

Selin Pekka, tekn. yo, OYY

Moilanen Paavo, kehittämisspäällikkö

Heikkilä-Kuutti Marja-Leena, kirj.hoit.

Klintrup Outi, informaatikko

LIITE: TUNNUSLUKUVERTAILU VUODELTA 2008

	Tunnusluvut Oulun yliopiston kirjasto	Yliopisto- kirjastot valtakunnallinen keskiarvo	Poikkeama valta- kunnallisesta keskiarvosta
Kirjaston käyttö			
Lainat / kohdeväestö	115,1	70,2	64%
Kirjastokäynnit / kohdeväestö	50,2	38,6	30,1%
Saadut kaukolainat ja jäljenteet / annetut kaukolainat ja jäljenteet	1,2	0,7	71,4%
Kirjaston kokoelmat			
Ostetut monografiat / kohdeväestö	0,4	0,6	-33,3%
Elektroniset kausijulkaisut / kohdeväestö	1,3	1,3	0%
Kurssikirjahankintakulut (euro)/ kehysorganisaation aloituspaikka	56,8	69,7	-18,5%
Kirjaston voimavarat			
Kohdeväestö (kehysorganisaation jäsenet) / kirjaston henkilökunta (htv)	170,3	157,1	8,4%
Kirjaston kokonaiskulut (euro) / kohdeväestö	472,1	541,7	-12,8%
Kirjastoaineistokulut / kehysorganisaation kokonaiskulut %	0,7	1,0	-30%
Kirjaston kokonaiskulut / kehysorganisaation kokonaiskulut %	4,2	4,8	-12,5%
Kirjastoaineistokulut (kirjaston budjetti) / kirjaston kokonaiskulut %	17,6	21,3	-17,4%
Elektronisen aineiston hankintakulut / kirjastoaineiston hankintakulut %	74,3	65,2	14%
Kirjaston luku- ja työskentelypaikat sekä työasemat/ omat opiskelijat (x 1000)	96,2	83,5	15,2%

Lähde: Suomen tieteellisten kirjastojen tilastotietokanta